

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 20/2022
12.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, са саветником Горданом Војновић, као записничарем, одлучујући о захтеву АА из ..., ...,, чији је пуномоћник Милош Ристић, адвокат из ...,, за преиспитивање судске одлуке - пресуде Управног суда 3 У 6597/20 од 18.11.2021. године, са противном странком Министарством финансија Републике Србије, Управом за јавни дуг, у предмету неисплаћене девизне штедње, у нејавној седници већа одржаној дана 12.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА** и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Управног суда 3 У 6597/20 од 18.11.2021. године, тако што се уважава тужба АА из ..., ..., поништава решење Министарства финансија Републике Србије, Управе за јавни дуг број ...-.../...-... од 23.12.2019. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Министарство финансија Републике Србије, Управа за јавни дуг да подносиоцу захтева АА из ..., ... накнади трошкове управног спора у износу од 51.455,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива, одбијена је тужба подносиоца захтева поднета против решења Министарства финансија Републике Србије, Управе за јавни дуг број ...-.../...-... од 23.12.2019. године, којим је одбачена као некомплетна пријава потраживања коју је поднео АА из ..., ..., заведена под бројем ...-.../...-... . Ставом другим диспозитива побијане пресуде одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде подносилац понавља наводе тужбе да је оспорено решење у супротности са Европском конвенцијом о заштити људских права, пресудом Европског суда за људска права од 16.07.2014. године донетом у предмету Алишић, Сацак и Шахдановић против Босне и Херцеговине, Хрватске, Србије, Словеније и бивше Југословенске Републике Македоније, Законом о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код

банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ, који је донет у извршењу те пресуде, Уставом Републике Србије и Законом о општем управном поступку. Цитира одредбе чл. 13. и 14. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ и одредбу члана 9. Закона о општем управном поступку. Указује да је према наведеним одредбама орган који води поступак имао дужности којих се није придржавао, већ је терет доказивања, супротно тим одредбама, пребацио на тужиоца. Понавља наводе тужбе да га тужени орган никада није упутио да, како то прописује одредба члана 13. став 3. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ, покрене поступак код надлежног суда ради утврђивања постојања потраживања и његове висине. Истиче да о томе није донета одлука односно закључак, нити је образложено такво не поступање. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине, а тражи и накнаду трошкова поступка.

Противна странка у одговору на захтев предлаже да суд исти одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев основан.

Према разлозима образложења побијане пресуде, правилно је, по оцени Управног суда, одлучио тужени орган када је оспореним решењем одбацио, као некомплетну, пријаву потраживања тужиоца по основу девизне штедне и за своју одлуку је дао довољне и на закону засноване разлоге које у свему као правилне прихвата и Управни суд. Ово стога што из списка предмета и разлога образложења оспореног решења, а што се тужбом и не спори, произлази да је тужилац на основу јавног позива за пријаву потраживања по основу девизне штедне објављеног дана 23.02.2017. године, поднео пријаву потраживања уз коју је доставио некомплетну документацију, због чега је тужени орган, након што тужилац није допунио пријаву у складу са налогом туженог органа од 20.09.2019. године, на предлог Комисије за израду предлога о утврђивању права на исплату девизне штедне, применом члана 16. став 2. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ, донео оспорено решење. Управни суд је ценио наводе тужбе којима се указује да је тужени погрешно утврдио чињенично стање и на исто погрешно применио материјално право, па је нашао да су неосновани. Ово стога што се из образложења оспореног решења види да је тужени потпуно утврдио чињенично стање и то на основу доказа које је тужилац приложио уз пријаву и на тако утврђено стање је правилно применио одредбе закона на које се позива у образложењу оспореног решења. Управни суд је нашао да нису од утицаја на другачију одлуку ни наводи тужбе да је тужени поступио супротно пресуди Алишић и др. против Србије, имајући у виду чињеницу да је поднета пријава одбачена као некомплетна.

Оцењујући законитост побијане пресуде Врховни касациони суд налази да се основано у захтеву за преиспитивање побијане пресуде указује да је побијаном пресудом и оспореним решењем повређен закон на штету подносиоца захтева.

Одредбом члана 12. став 2. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ („Службени гласник РС“ бр. 108/16, 113/17 и 52/19), прописано је да се уз пријаву потраживања доставља оверена копија личне карте или пасоша, као и оригинал штедне књижице, односно оригинал картице девизног рачуна, правноснажног решења о наслеђивању и изјаве девизног штедише дате под кривичном и материјалном одговорношћу, оверене код надлежног органа да није пренео своју девизну штедњу на друго лице. Према ставу 3. истог члана, уз пријаву потраживања доставља се и оригинал потврде надлежних органа, односно финансијских институција бивших република СФРЈ о томе да девизни штедиша није остварио своје право по основу девизне штедне, нити да му је то право признато од стране бивших република СФРЈ, а ако је девизни штедиша положио девизну штедњу у филијалама на територијама више бивших република СФРЈ, односно ако је мењао пребивалиште у више тих република, доставља оригинале потврда надлежних органа свих бивших република СФРЈ на чијој територији је положио девизну штедњу, односно у којима је имао пребивалиште.

Одредбом члана 13. став 1. истог закона, прописано је да ће, уколико уз пријаву није достављена комплетна документација из члана 12. ст. 2. и 3. тог закона, Управа од подносиоца пријаве тражити да у року од 30 дана комплетира документацију, а може тражити и другу документацију ради утврђивања права у смислу тог закона, уз упозорење на правне последице ако не уреди пријаву у року. Према ставу 2. истог члана, на начин из става 1. овог члана поступа се и у случају када подносилац пријаве није доставио оригинал штедне књижице, односно оригинал картице девизног рачуна, а према ставу 3, у случају кад уз пријаву није достављен оригинал штедне књижице, односно оригинал картице девизног рачуна или из другог разлога постоји основана сумња о постојању потраживања и његове висине, Управа ће упутити подносиоца пријаве да код надлежног суда у Републици Србији покрене одговарајући поступак за утврђивање постојања потраживања и његове висине.

Одредбом члана 16. став 2. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ прописано је да Управа одбацује пријаву потраживања, између осталог и ако уз пријаву или накнадно није поднета комплетна документација.

Из стања списка, образложења оспореног решења и побијане пресуде Управног суда произлази да је тужилац на основу позива за пријаву потраживања по основу девизне штедне од 23.02.2017. године поднео некомплетну пријаву потраживања која је евидентирана под бројем ...-.../...-... од 20.12.2017. Налогом туженог органа број ...-.../...-... од 20.09.2019. године, подносилац пријаве је, на основу члан 13. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ, позван да у року од 30 дана уреди пријаву, тако што ће доставити набројану документацију, а између осталог оригинал девизне штедне књижице. Налог је садржао и упозорење да ће у случају непоступања пријава бити одбачена, применом одредбе члана 16. став 2. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших

република СФРЈ. Поступајући по налогу подносилац пријаве уз поднесак од 14.10.2019. године, није доставио оригинал девизне штедне књижице. С обзиром на то тужени орган је нашао да је поднета пријава и даље некомплетна па је оспореним решењем применом члана 16. став 2. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ пријаву подносиоца одбацио. Управни суд је у побијаној пресуди прихватио као правилне разлоге наведене у образложењу побијаног решења па је тужбу подносиоца пријаве одбио као неосновану.

По оцени Врховног касационог суда, основано се тужбом и сада захтевом за преиспитивање побијане пресуде указује на одредбу члана 13. став 3. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ, на коју одредбу се тужени орган у свом налогу позвао, а према којој у случају кад уз пријаву није достављен оригинал штедне књижице, односно оригинал картице девизног рачуна или из другог разлога постоји основана сумња о постојању потраживања и његове висине, Управа ће упутити подносиоца пријаве да код надлежног суда у Републици Србији покрене одговарајући поступак за утврђивање постојања потраживања и његове висине. Наиме из образложења оспореног решења произлази да је тужени орган нашао да је поднета пријава некомплетна јер уз пријаву, нити накнадно по налогу туженог органа датог на основу одредбу члана 13. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ, није достављен оригинал девизна штедне књижице. Притом тужени орган није поступио на начин како је прописано одредбом члана 13. став 3. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ, нити је у образложењу оспореног решења навео разлоге за непоступање по тој одредби.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд налази да су основани наводи захтева да је приликом доношења тужбом оспореног решења повређен закон на штету подносиоца захтева, јер су у поступку доношења решења повређена правила поступка од битног утицаја на решење ове управне ствари. Ово стога што је тужени орган оспорено решење донео на основу одредбе члана 13. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедне грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територијама бивших република СФРЈ – због недостављања оригинала девизне штедне књижице, а у образложењу решења није навео разлоге који указују да је поступио по том члану, односно да су били испуњени услови за одбачај пријаве применом члана 16. став 2. истог закона. Према томе, оспорно решење је донето уз битну повреду одредаба управног поступка прописану чланом 141. став 4. Закона о управном поступку („Службени гласник РС“ бр.18/16 и 95/18) која повлачи поништај решења.

С обзиром на изложено, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом диспозитива на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима и предмет вратио управном органу који је дужан да расправи питање на које му је указано овом пресудом.

Одлука о трошковима управног спора донета је применом одредаба чл. 66. и 67. Закона о управним споровима и сходном применом одредаба члана 150, члана 153. став 1. и члана 154. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 87/18) на коју упућује одредба члана 74. Закона о управним споровима. Подносиоцу захтева су досуђени тражени и опредељени трошкови управног спора, и то: за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара, таксу на тужбу 390,00 динара, таксу на пресуду Управног суда 585,00 динара, за састав захтева преиспитивање судске одлуке у износу од 33.000,00 динара и таксе на захтев 980,00 динара, сагласно АТ и ТТ, а што укупно износи 52.955,00 динара.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 12.07.2022. године, Узп 20/2022

Записничар
Гордана Војновић,с.р.

Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић